
«En lege skal kunne alt»

LEGELIVET

KARL OTTO NAKKEN

karln@ous-hf.no

Karl Otto Nakken er dr.med., nevrolog og pensjonert overlege. Han var i mange år medisinsk ansvarlig ved Spesialsykehuset for epilepsi i Sandvika.

Medlemmene i doktorklubben vokste opp i en tid lenge før internett og mobiltelefon. Den digitale revolusjonen har vi opplevd både som spennende og litt skremmende.

Foto: privat

Kommunikasjonsmidler som var ment å skulle gi oss bedre tid, har endt opp som tidstyver. Vi kjenner kolleger som daglig mesker seg med høye doser av sosiale medier og som for lengst burde vært på *detox*.

I klubben bryr vi oss verken om Facebook eller Facelook. Men å leve et ikke-digitalt liv er i dag blitt umulig. Vi må stadig installere nye apper for å henge med. Et medlem sukket over at han opplevde utviklingen som et hurtigtog der han ofte ble stående forvirret igjen på perrongen og lure på hva som egentlig skjedde.

Vi hører at folk får venner på nettet. Selv er vi så museale at vi foretrekker vennskap basert på fysiske møter. Et medlem fortalte at han gjennom store deler av livet foruten vennene i doktorklubben hadde hatt to trofaste venner som begge er firbente: bikkja og sofaen.

«Et medlem fortalte at han gjennom store deler av livet foruten vennene i doktorklubben hadde hatt to trofaste venner som begge er firbente: bikkja og sofaen»

På siste møte diskuterte vi den omseggripende snikanglifiseringen av språket vårt. Vi mente alle at det er en styggedom. I Norge synes det å være en utbredt oppfatning om at et engelsk navn på virksomheten automatisk gir høyere status. Det er en sørgelig misforståelse. Nylig hadde jeg sykkelens min til overhaling. Ikke hos Reodor Felgen, men hos Bike Fixx. Og hva skal man si om Dr. Dropin? Slikt jåleri finnes dessverre også innen akademia. I Oslo-området har vi for tiden tre grelle eksempler: Oslo Metropolitan University, Oslo Science City og Oslo Cancer Cluster.

Vi mener det er viktig å bevare og videreutvikle det norske medisinske fagspråket. Her spiller Tidsskriftet en nøkkelrolle. Vi hører at det stadig blir vanligere å holde forelesninger på engelsk, også for norske tilhørere. Da er det lett å komme i tanker om Ludvig Holberg som tok akademisk snobberi på kornet: Etter en tid blant de lærde i København kom bondestudenten Rasmus Berg hjem med det latiniserte navnet Erasmus Montanus. Menneskelig dårskap ser ut til å ha kommet for å bli.

«Menneskelig dårskap ser ut til å ha kommet for å bli»

I doktorklubben har vi en trønder. På siste møte skrøt han uhemmet av Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT), som han mente hadde satt Trøndelag på det medisinske kartet på en fortreffelig måte. Ikke bare nasjonalt, men også internasjonalt. I et forsøk på å jekke ham litt ned, tillot vi oss å peke på noen potensielle svakheter ved slike befolkningsstudier. Blant annet reiste vi spørsmål om representativitet og generaliserbarhet. Vi hevdet at når folk blir spurt om å delta i slike studier er det en fare for at man ender opp med en seleksjon av særlig helseopptatte personer. Dessuten: Har levemåten til en gjeng inntrøndere noen relevans utenfor Trøndelag? Trønder'n mislikte innvendingene fra det han ikke nølte med å kalle «noen sutrete østlendinger».

Våre nåværende kunnskaper bygger på tidligere kollegers gradvis økende forståelse av menneskekroppens oppbygning, funksjon og dysfunksjon. Ofte har jeg latt meg imponere av hva våre forgjengere har frembrakt av ny viten til tross for begrensede hjelpemidler. Men de kunne også formidle tidsepokens fordommer. Eksempelvis hevdet Søren Bloch Laache (1854–1941) i den første norske boka i nevrologi fra 1923 at epilepsi var å anse som en av de alvorligste nevrosene og at alkoholeksesser og koitus i stående stilling kunne gi parkinsonisme. Han var for øvrig imot enhver form for spesialisering: «En lege skal kunne alt».

Nå skal vi riktignok være forsiktige med å harselere over tidligere kolleger. Om hundre år vil trolig kollegene muntre seg på vår bekostning.

«Om hundre år vil trolig kollegene muntre seg på vår bekostning»

I doktorklubben har vi fortsatt tro på ekteskapet. Det er det ikke alle som har. Jeg spurte en gang en av mine pasienter, han var ungkar, om han hadde søsken. Jo, han hadde fire søsken: «En lever og tre er gift». Etter tre mislykkede ekteskap var en av mine kvinnelige pasienter kommet til at kvinner trenger menn akkurat like mye som fisker trenger sykler.

For en tid siden pågikk det i Aftenposten en diskusjon om nakkemanasipulasjon kunne gi arteriedisseksjon og hjerneslag. Ikke uventet var kiropraktorer skeptiske til at det her var en årsakssammenheng, mens legene ikke ville utelukke det. Personlig mener jeg man skal være varsom med å manipulere Nakken.

Publisert: 21. juli 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0418

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 18. februar 2026.